tanquam Judicis, & perſonæ publicæ; ſed profectò, in hoc caſu videtur mihi voluntatem, & beneplacitum eſſe intelligendum tanquam Judicis, & perſonæ publicæ, quia ut talis condemnat & pœnam exilij imponit, vide eum & Guttierrez lib. 3. q. 11. num. 20. & Farinacium quæſtione 87. n. 67.

Item an exulatus à civitate, & ejus territorio poſſit habitare in villa exempta juriſdictione civitatis? vide Bobadillam lib. 5. cap. 10. n. 32. Menochium de arbitrariis, l. caſu finali, ex num. 16. Aviles in proœmio cap. prætorum, gloſſa, iſtas, ex num. 6. & quid in ſuburbiis? Lara de Anniverſar. c. 21. n. 84. Aviles ſuprà, ubi etiam quid in Populo augmentato poſtea.

Item an exilij pœna ſit corporalis, Azevedus in leg. 2. tit. 19. l. 8. Recopilationis, numero 1. & in lib. 8. tit. 18. lib. 4. Bobadilla lib. 5. cap. 1. num. 128. Salgado de protectione, 2 parte, c. 4. num. 165. & ſeq. Cancer. variarum, 3. part, cap. 17. n. 167.

Item ſi exulatus moriatur, an ejus cadaver poſſit adduci ad locum exilij, vide Rojas de hæreticis ſingulari 82. num. 6. Lara de Anniverſar. l. 1. cap. 25. num. 37. poſt Gregorium in l. 2. tit. 28. gloſſa 8. partita 2. Farinacius quæſt. 20. n. 130. & vide Medices in tract. mors omnia ſoluit, 3. part. num. 59. & 60.

Item an exulatus à civitate poſſit per eam tranſire? vide Farinacium tom. 3. quæſt. 107. num. 267. & ſeq. & Narbonam ad tit. 4. lib. 1. Recop. leg. 10. gloſſa 2. num. 18.

Item quòd exul poſſit domicilium habere in loco, à quo exulat, Petrus Gregorius in ſyntagm. l. 8. cap. 13. num. 26.

Item quòd exul qui eſt incarceratus propter debita exilium impleat eo tempore, vide Solorzanum de parricidiis, lib. 2. cap. 23. Peguerām in quæſt. crimin. cap. 22. Vincentium de Franchis deciſ. 317. Bolanum in Curia Philippica. 2. part. §. prælacion, n. 65. ubi etiam ait quòd condemnatus in exilium debet illud implere, non obſtante incarceratione pro debito.

Item adde, quod uxor debet ſequi virum exulem: ſic contra alios docet Thomas Sanchez de matrim. lib. 1. diſp. 41. num. 12. nec diſſentit Petrus Gregorius in ſyntagmate, l. 11. cap. 4. num. 19. ſed alii plures apud Sanchez ſuprà, contrarium tenent.

CAPUT IX.

De captura Reorum.

SUMMARIA.

1 *Antequam reus capiatur, an requiratur quòd conſtet verè & realiter delictum eſſe commiſſum?*

2 *In caſibus in quibus debent confiſcari bona, an debeat fieri per judicem deſcriptio bonorum delinquentis?*

3 *An, & quando poſſit quis capere delinquentem propria auctoritate?*

4 *In alieno territorio non poteſt judex capere delinquentem.*

5 *Si judex ſequatur delinquentem à ſuo territorio in aliud, an poſſit ibi delinquentem perſonaliter capere?*

6 *In caſibus, in quibus judex vel officialis poteſt capere delinquentem, licitè eum poteſt occidere, vel vulnerare, ſi ſe cum telo defendat.*

7 *Durante lite poſt publicatas atteſtationes, ſi conſtat de innocentia rei, an poſſit ante ſententiam diffinitivam à vinculis relaxari?*

8 *An reus captus pro delicto poſſit ſub fidejuſſoribus relaxari?*

9 *Si reus promittit ſub certa pœna ſe præſentare infra certum tempus, an tranſacto illo termino incidat in pœnam, ſi non ſit præſentatus?*

10 *Injuſtè captus, & detentus, an poſſit ſemper appellare, etiam poſt decem dies?*

11 *Si reus captus effugit è carcere, an videatur confiteri delictum?*

12 *Si uxor maritum ſuum captum à carcere extraxit, an aliquâ pœnâ puniatur?*

Propoſitio.

VIſa pœna cujuſlibet delicti, oportet videre ordine, & utilitate qualiter perveniatur ad capturam ipſius delinquentis.

Officium judicis.

In quo articulo reſolutivè dico, quòd quando judex vult procedere contra aliquem ex officio ſuo, vel ad petitionem partis per viam accuſationis, inprimis oportet, quòd conſtet delictum illud, de quo intendit quærere, verè & realiter eſſe commiſſum, & iſtud eſt capitale fundamentum totius judicii, & ideò eſt bona practica, & conſilium, quòd quando homicidium, furtum vel aliud ſimile delictum dicatur, & denuncietur eſſe commiſſum, judex perſonaliter vadat, vel mittat officialem ſuum cum tabellione publico ad videndum, & verificandum hominem eſſe mortuum, vel furtum commiſſum, vel ſi tantùm eſt offenſus, vel vulneratus, inquirat, & reddatur certus, quæ vulnera habeat, & in qua parte corporis, & faciat redigi in actis: text. eſt capitalis, & expreſſus in l. §. item illud, ff. ad Syllan. Cujus verba ſunt: (Item illud faciendum eſt, niſi conſtet aliquem eſſe occiſum, non haberi de familia quæſtionem, liquere igitur debet ſcelere interemptum ut ſenatuſconſulto locus ſit,) & ad hoc notat & commendat ibi Bartol. Alb. Bald. Angel. Roman. Cuman. Joan. Igneus, & idem probat textus in l. neceſſariò. §. 1. eod. titul. textus in l. inde Neratius, §. fin. ff. ad l. Aquil. textus in l. 1. §. ſi quis ultro, ff. de quæſtion. textus in l. divus Trajanus, ff. de milit. teſtam. text. in l. ſi is, §. ſi tu Titium, ff. de furtis, text. in l. ſi quis legatum, verſ. cæterum, ff. ad l. Cor. de Fal. textus in l. ejus qui delatorem, verſic. nec enim, ff. de jure fiſci, text. in l. 1. Codic. ubi cauſæ fiſcales textus in l. 3. Cod. de aſſeſſoribus, & utrobique communiter Doctores. Confirmatur, quia quando lex, ſtatutum, vel diſpoſitio ſe fundat in aliquo ſubjecto, vel qualitate, prius & ante omnia debet de illo conſtare; textus eſt in l. 4. ff. de fideicom. liber. text. in l. 1. §. prægnantem, ff. de ventre in poſſeſſ. mitten. textus in l. 1. §. hæc verba ff. ne vis fiat ei, l. 4. §. condemnatum, ff. ad re jud. textus in l. is qui hæres, §. ſi quis dubitet, ff. de acqu. hæred. text. in l. is qui hæreditatem, eod. tit. text. in l. hæres inſtitutus, eod. tit. text. in l. quidem, ff. de jure eod. text. in l. ſi curialis, C. de Epiſc. & cler. text. in l. non ignorat, Cod. qui accuſar. non poſſ. Confirmatur etiam ex doctrina Bart. & communiter in l. in illa ſtipulatione ſi calendis, ff. de verborum obligat. juncto text. ubi dicit quòd ille, qui fundat ſe in aliqua negativa, agendo vel excipiendo, debet eam probare, & in expreſſo licèt non ita benè fundet iſtam ſententiam & concluſionem tenet Bartol. in fin. ff. de quæſt. 1. col. n. 2. Bald. in l. ſi quando, C. unde vi, 1. col. n. 2. Paul. & alii Doctor. in l. ſi quoties, §. ſi quis nomen, ff. de hæred. inſtit. Bald. in cap. at clerici, de judic. 1. col n. 8. Ang. de Aret. in tract. malef. in parte fama publica præcedente, verſic. 12. tu judex ſi bene cautus Gandinus qui valdè commendat in eodem tractatu in rubrica de præſumpt. judic. 3. col. Pariſ. de Puteo in tract. ſyndicatus, in par. confeſſio, 2. col. n. 5. Hippol. de Marſil. in l. 1. ff. de quæſt. 2. col. n. 3. idem Hippol. in ſua practica, fol. 2. col. idem Hippol. in conſil. ſuis conſ. 8. 12. & 14. & 40. poſtquam verò conſtiterit delictum eſſe commiſſum, & verificatum ſit per judicem, ut ſuprà proximè dictum eſt, judex recipiet ſummariam informationem per depoſitionem teſtium, & diligentem inquiſitionem, & ille qui reperiatur culpabilis, ſtatim perſonaliter capiatur, & incarceretur ſecundùm qualitatem perſonæ, & delicti: & in tali ſummaria informatione non debet pars, hoc eſt delinquens citari propter timorem fugæ, quia aliàs nunquam ſequeretur captura, nec poſſent delicta puniri: ita probat textus in l. nullus, Cod. de exhibend. reis textus in l. 2. & per totum, C. de cuſtod. reor. text. in l. 1. & per totū, tit. 29. 7. part. & in expreſſo ita tenet & declarat Salyc. in d. l. nullus, C. de exhibend. reis 2. col. 5. notab. idem Salyc. in l. abſentem, Cod. de accuſat. 3. col. n. 9. Angel. de Aretin. in tractatu malefic. in parte judex commiſit, 2. col. verſ. ſed cauti judices. Hippol. de Marſil. in ſua practica, §. conſtante, 1. col. idem Hippol. l. 1. ff. de quæſt. 1. col. n. 1.

Circa quod tamen pro perfecta declaratione oportet ſcire quæ ſit iſta ſummaria cognitio, vel informatio ut reus poſſit capi cùm quotidie hoc ſit neceſſarium in practica: & breviter & reſolutivè dico quod ipſa pars offenſa non ſufficeret, quia in cauſa propria nemo eſt idoneus teſtis, ut in l. nullus ff. de teſtib. cum ſimil. item quia eo ipſo redditur inimicus. Item etiam quia ſicut nemo eſt competens judex in cauſa propria, ut in l. unica C. ne quis in ſua cauſa jus ſibi dicat, à fortiori nec teſtis poterit dicere teſtimonium, quia adhuc illo caſu eſt majus periculum quàm in judice propter appellationem, quia à judice poſſet appellari, à teſte non, quod intelligo niſi teſtis hoc dixerit in articulo mortis, ut latiùs dixi in materia torturæ, n. 26. ſed bene ſufficeret alius teſtis licèt non idoneus, ut minor, ſervus, conſanguineus; infamis, vel aliàs inhabilis perſona.

Quod benè nota, & ita ſemper dixi & conſului pro pauperibus incarceratis; & vidi judices errare.

Inventarium bonorum delinquētis.

2 Item adde, quod in caſibus, in quibus venit imponenda pœna confiſcationis debet per judicem fieri diſcriptio bonorum ipſius delinquentis, per modum inventarii, coram tabellione, ne a bona pereant, vel occultentur in damnum fiſci, & ſi judici videatur, deponet ea penes aliquem tertium, qui habeat cuſtodiam, & curam eorum, & ita quotidie fit, & practicatur, & in terminis ita probat textus in l. ff. de requir. reis, & ibi notat Bartol. & communiter Doctores antiqui, textus in l. 1. Cod. eod. tit. & ibi notat & declarat Salyc. 2. col. n. 5. textus in l. ſi quis intra, Cod. de bonis proſc. & ibi notat & commendat Bald. Salyc. & alii Doctor. in l. 1. §. penult. ff. de ventre in poſſeſſ. mittent. textus in l. fin. C. de bon. vacan. & ibi Doctor. tenet etiam, & declarat Bart. in l. poſt contractum, ff. de donat. fin. col. Platea in l. defenſionis facultas, C. de jure fiſci.

Nemo debet capere

3 Item adde, quod nemo debet capere delinquentem propria auctoritate, niſi judex, vel alius de mandato ejus, ut hodie facit executor, & officialis publicus ad hoc & ſimilia deputatus, textus eſt in l. fin. C. de exhibendis reis. Cujus verba ſunt: Neminem in judicio exhibendum eſſe præcipimus, niſi de cujus exhibitione judex pronunciavit, & ibi ad hoc notat & commendat Gloſſa ordinaria, Odofred. Petr. Cynus, Jacobus, Bartolus, Albericus, Angelus, Salycetus & communiter Doctores; quod intellige quando eſt privata perſona: ſecus verò ſi ſit officialis publicus, quia ille talis capere poteſt delinquentem, etiam ſine mandato, ſi reperiat eum in fragranti delicto argumento textûs in authent. de defenſor. civit. §. audiens, collat. 3. ubi habetur, quod judex inferior, qui non habet juriſdictionem contra perſonam delinquentis, poteſt eum perſonaliter capere, & ſuo judici præſentare; textus in l. ſi quid, ffic. proconſul. & legat. Imò quod magis eſt, judex ſæcularis, vel officialis ejus poteſt capere clericum repertum in flagranti delicto, & ſuo judici præſentare, per prædicta jura, & in expreſſo ita tenet Bartol. in l. ſi quis in ſervitute, ff. de furtis, 2. columna, & ibi Angel. de Peruſ. & alii Doctores, Baldus in authent. ſi qua per calumniam, Cod. de Epiſc. & cler. 2. colum. num. 4. idem Bald. in cap. 1. §. ſi quis vero, el 1. de pace juram. firman. 1. colum. num. 6. in uſibus feud. Abbas cap. cùm non ab homine, de judic. 4. colum. num. 15. & ibi communiter Doctores, Idem Abbas in cap. ut fama, de ſentent. excommun. & ibi communiter Doctores, Anchar. & alii Doctores, in cap. 2. de foro compet. Angel. de Aretin. in tractatu malefic. in parte fama publica præcedente, vigeſima quarta columna, verſicul. nota. Jaſon. in l. 2. ff. de juriſdict. omn. judic. quinta colum. n. 16. & ibi alii Moderni: imò etiam quod magis eſt, partes offenſæ, vel ille cujus intereſt, poterunt capere delinquentem in flagranti delicto, & ducere ad judicem, argumento textûs in leg. 5. ff. de adulter. textus in l. interdum, la 2. §. qui furem, ff. de furtis. per quæ jura ita tenet Bald. in dict. leg. fin. Cod. de exhibend. reis, columna 1. n. 1. Imò adhuc, quod magis eſt, quilibet privatus de populo poteſt capere delinquentem, & judici præſentare, ſi reperiat eum in fragranti delicto, ita Baldus in dict. cap. 1. §. ſi quis verò el 1. de pace juram. firman. 2. colum. num. 6. idem Bald. per textum ibi in l. nec timorem, ff. quod met. cauſa, & ante eum idem tenet Bart. in l. cum eod. ff. ad l. Juliam pecul. 1. col. in fin. dicebat tamen Florian. in l. 3 ff. ad l. Aquil. hoc procedere, & eſſe verum in delicto publico, non tamen in privato; quia cùm non ſit licita, nec permiſſa accuſatio cuilibet de populo, à fortiori non erit licita captura perſonæ, ſed nihilominus teneo primam opinionem tanquam veram & æquam, quia in punitione delicti etiam privati utitur favor publicus, & judex ex officio poſſet punire etiam non exiſtente parte, ut ſuo loco dixi.

aliquem delinquētem autoritate propria.

Pars offenſa poteſt capere delinquentem.

Repertus in flagranti crimine poteſt à quolibet capi.

Item adde, quod in aliquibus caſibus, & delictis ſpecialibus, poteſt quilibet privatus capere delinquentem etiam ex intervallo, licèt non recipiat eum in flagranti delicto, quos caſus & delicta numerat Gloſſa ordinaria & magiſtralis in dict. leg. fin. Codic. de exhibend. reis, & ibi communiter Doctores, & enumerat lex 1. tit. 29. 7. partit. debet tamen judici præſentare infra viginti horas, aliàs committit crimen privati carceris, ita probat textus in l. capite quinto, ff. de adult. & ibi notat & commendat Gloſſa ordinaria, Bartol. & communiter Doctores: probat etiam textus in l. 1. C. de privat. carcer. & ibi etiam

notat & commendat Gloſſa ordinaria & communiter Doctores.

4 Item adde, quòd judex vel ejus officialis, vel alius de mandato ejus non poteſt capere delinquentem exiſtentem in alieno territorio, imò ſi de facto ſit captus, ante omnia relaxandus eſt, & debet poni in priſtinum ſtatum, quaſi ſpoliatus naturali libertate, argumento textûs in l. fin. ff. de juriſd. omn. judic. & ibi expreſsè tenet, & notat Bald. in lect. fin. col. & alii Doctores, textus in l. quis ſit fugitivus, §. item Celſus ſcribit ff. de ædil. edict. & ibi notat Baldus, Salycet. & alii Doctores, facit etiam bonus textus in l. a divo Pio, §. ſententiam Romæ, ff. de re judic. ubi habetur, quòd judex unius loci non poteſt facere realem executionem in bonis condemnati ſitis in alieno territorio niſi per literas requiſitorias: ergo à fortiori non poteſt facere capturam perſonæ; probat etiam textus in authent. ut nulli judicum, §. ſi verò quis comprehenſorum, collat. 9. ubi diſponitur, quod ſi quis deliquit in uno territorio, & ſe contulit in aliud, debet judex delicti petere remiſſionem ejus per literas requiſitorias, textus in c. ex parte, de verb. ſig. & in expreſſo ita tenet magiſtraliter Bart. in quæſtionibus ſuis, quæſt. 6 incipiente Lapis.

Judex non poteſt capere delinquenté exiſtenté in alterius territorio.

5 Pulchrum tamen dubium eſt, ſi judex, vel officialis inſequatur delinquentem à ſuo territorio in aliud, an poſſit tunc ibi perſonaliter capere: Et videtur quòd ſic, argumento textûs in l. quod ait lex, §. quod ait ff. de adult. ubi probatur, quòd quando finis habet neceſſariam cauſam cum principio, attenditur principium, & non finis, & ad hoc ſummè notat & commendat ibi Bart. & communiter Doctores, textus in l. qui cum major, §. 1. ff. de bonis lib. textus in l. damni infecti, §. Sabini ſent. ff. de damn. infect. cum ſimil. & iſto fundamento, & conſideratione iſtam ſententiam & concluſionem tenet Angel. de Peruſ. in l. Gracchus, C. de adult. 1. col. n. 4. Roman. in l. 1. §. occiſorem, ff. ad Syllan. pen. col. n. 18. Sed his non obſtantibus contrariam ſententiam, & concluſionem

Dubium.

b tenet Bald in l. ſicuti, b §. Ariſto. ff. ſi ſerv. vend. & ibi Angel. Florian. & communiter Doctores, Angel. de Aret. in tract. maleſic. in parte fama publica præcedente, 6. p. principali. Joannes Tierrus in tract. de fuga, 2. col. n. 10. 8. vol. & iſta opinio eſt verior, & tenenda per fundamenta & rationes eorum, & ita practicatur.

6 Item adde, quòd in caſibus, in quibus judex vel officialis poteſt capere delinquentem, poteſt etiam eum occidere, vel vulnerare, ſi telo ſe defendat, vel fugâ vel alio modo ſe ſubtrahat, argumento text. valdè notandi in l. ſi ſervus, Codic. de his qui ad Eccleſ. confug. ubi habetur, quod ſi ſervus confugiat ad Eccleſiam poteſt inde extrahi per dominum, & ſi de facto reſiſtat, & ſe defendat, poteſt licitè occidi, & ibi ad hoc notat & commendat Bartolus, Albericus, Alb. Salyc. & communiter Doctores. Baldus in fin. Cod. de exhiben. reis, idem Bald. in l. nec timorem ff. quod met. cauſa 2. lect. Jacob. & alii Doctores antiqui in l. 1. Cod. de his qui latrones, vel aliis criminibus reos occultaverunt, Florian in l. ff. ad legem Aquiliam, Angel. de Aretin. in tractatu maleficiorum, in parte fama publica præcedente, 18 col. verſiculo, verum quia præcedentibus indiciis, ubi reputat ſingulare Hippol. de Marſil. in l. 1. ff. ad l. Cornel. de ſicar. 8. col. n. 78. Item adde quòd carcer & vincula debent adhiberi ſecundùm qualitatem delicti, & perſonæ, text. in l. 1. C. de cuſtod. reor. text. in l. fin. Cod. de accuſ. ibi, habita tamen dignitatis æſtimatione, & in hoc maximam curam & diligentiam debet habere judex & cuſtos carceris, quia non ita debet cuſtodire nobilem, ſicut plebeium, non ita ſenem, ſicut juvenem, non ita de die, ſicut de nocte: quia carcer non ad pœnam, ſed ad cuſtodiam eſt inventus, & ſic qualitas ejus totaliter reſidet in judicis arbitrio: textus eſt formalis, & expreſſus in l. aut damnum, §. ſolent, ff. de pœnis, ibi, carcer enim ad continendos homines non puniendos haberi debet, & ibi communiter Doctores; textus notabilis, & expreſſus in l. 1. verſiculo, interea, Cod. de cuſtod. reor. Cujus pulchra verba ſunt: [Interea verò reo exhibito, non ferreas manicas & inhærentes oſſibus mitti oportet, ſed prolixiores catenas, ſi criminis qualitas poſtulaverit, ut excruciatio deſit, & permanet ſub fida cuſtodia, nec verò ſedis intimæ tenebras pati debebit incluſus, ſed uſurpata luce vegetari, id eſt, ſublevari, & ubi nox geminaverit cuſtodiam, in veſtibulis carcerum, & ſalubribus locis recipiatur.] Et item probat lex 4. & 6. tit. 29. 7. part. Item etiam debet bonus judex & cuſtos carceris curam habere incarceratorum ut habeant omnia neceſſaria, & non deficiant ſibi alimenta, nec ſubtrahenda eſt eis audientia, ut cum nullo loquantur: ita probat textus notandus qui non ponderatur, nec à Doctoribus allegatur, in dict. l. 1. Codic. de cuſtod. reor. in verſi ul. illud, ibi aut ſubtractos audientiæ longa tabe conſumere, & in expreſſo ita tenet Hoſtienſ. in Summa, de accuſat. §. reo exhibito, 1. col. verſ. Maſculi, Bonifacius in tract. maleſ. in tit. de carceribus privatis. 1. col. verſ. & nota, quòd eſt contra ſeveros judices, qui contrarium faciunt, verum tamen eſt, quòd ſi qualitas delicti, & perſonæ hoc expoſceret, judex poſſet pro eruenda veritate hoc facere, & ita practicatur per judices peritos & expertos qui à lege habent arbitrium inquirendi de delicto, & ſubtilem indagationē adhibere, argumento textûs in l. congruit, ff. de offic. præſ. textus in leg. de minore, §. tormenta, ff. de quæſtion. ibi, & cognitionis ſubtilis diligentia ſſ rt.

Judex quem poteſt capere eum & poteſt occidere ſi ſe defendat.

Officium cuſtodis carceratorum.

Item adde, quòd ſi durante lite poſt publicationem teſtium, conſtat de innocentia rei incarcerati, poteſt licitè à vinculis vel carcere relaxari ante ſententiam diffinitivam: ita probat textus ſingularis in l. nullus, Codic. de exhib. reis, in fin. ibi, donec repererit cognitio celebrata diſcrimen, & ibi notat & commendat Bald. 2. column. num. 2. Salyc. fin. col. in fin. & illum c text ad hoc reputat ſingularem Bald. in l. ſed & ſi is, ff. de in jus vocando. 1. lect. & quæſtione poſt Jacob. quem allegat ibi Baldus in l. ſi quis poſt accuſationem, ff. de teſtam. Alex. in add. ad Bartol. in l. 1. ff. de cuſtod. reor. 2. colum. Pariſ. de Put. in tract. ſyndicatûs, in parte licèt dicantur, 2. colum. Hippolyt. de Marſil. in ſua practica, §. quoniam, n. 49. idem Hippolyt. in §. attingam, 2. column. num. 16. Gloſſa ordinaria in l. 4. fol. 100. & illum text. ad hoc reputat ſingularem & unicum Rom. ſingulari 490. & idem diſponit l. 13. tit. 2. lib. 3. ord. Confirmatur, quia paria ſunt, quòd in aliqua cauſa ſit lata ſententia, vel concluſum in ea, vel quod ſit facta publicatio, text. eſt benè notandus, in l. qui pene, verſ. divus, ff. de manumiſſion. & ibi ad hoc notat & commendat Benedictus de Plumbino & alii Doctores: textus in leg. quamvis indubitati, Cod. adult. & ibi notat Baldus & alii Doctores, & tradit Jaſ. in l. naturaliter, §. nihil commune, ff. de acquir. poſſeſſ. num. 109. & 116. Item adde, quòd poſtquam delinquentes ſunt incarcerati, debet

7 Ante ſententiam diffinitivá quando reus relaxari poſſit.

c

debet cuſtos, vel commentarienſis in quolibet menſe copiam delinquentium, nomina eorum, ætatem, & varietatem delictorum judici offerre, ut judex poſſit curam, & notitiam eorum habere, & meliùs & citiùs cauſas eorum diffinire, & determinare, textus eſt in l. fin. Cod. de cuſtod. reor. & ibi Gloſſ. ordinaria & communiter Doctores, & idem diſponit lex 8. tit. 29. 7. part. Sed hodie in noſtro regno, tam in curia regali, & in cancellaria regia, quàm etiam in omnibus civitatibus & locis hujus regni, communiter fit audientia publica cum ipſis incarceratis, certis diebus in qualibet hebdomada, ut meliùs & breviùs cauſæ eorum diffiniantur, & ita fit in hac civitate Salmanticenſi in qua fit tribus diebus, ut expertus fui, & aſſiſtebam tanquam advocatùs

d pauperum.

8 Item adde, quòd d eſt pulchrum, & quotidianum dubium in materia, an reus captus pro delicto poſſit ſub fidejuſſoribus relaxari? In quo articulo breviter, & reſolutivè dico, quòd ſi ex tali delicto, pro quo eſt captus, veniat imponenda tantum pœna pecuniaria, & non corporalis, licitè & juſtè poteſt ſub fidejuſſoribus relaxari: textus eſt in l. 1. ff. de cuſtod. reor. & ibi. Bartol. & communiter Doctores, textus in l. 3. & 4. eod. tit. text. in l. ſi quis pro eod. §. fin. ff. de fidejuſſ. textus in l. ſi à reo, §. ſi eod. tit. textus in l. eos. lex 1. § ſuper his, Cod. de appellat. textus in l. in minime, eod. tit. & utrobique communiter Doctores, & idem diſponit lex 10. tit. 29. 7. part. & in tantum hoc eſt verum, quòd ſi judex hoc caſu nolit recipere prædictos fidejuſſores, ſed reum in carcere detinere, committit contra eum crimen injuriæ, & tenebitur ei in ſyndicatu actione injuriarum, argumento textûs in l. ſi verò pro condemnato, § 1. ff. qui ſatiſd. cogan. Cujus verba ſunt: [Qui pro rei qualitate evidentiſſimè locupletem, vel ſi dubitetur, approbatum fidejuſſorem judicio ſiſtendi causâ non acceperit, injuriarum actio adverſus eum eſſe poteſt,] & ad hoc notat & commendat ibi Bart. Angel. Paul. Abb. & communiter DD. Si verò venit imponenda pœna corporalis, non poteſt, nec debet relaxari ſub fidejuſſoribus: textus eſt formalis & expreſſus in d. l. 3. ff. de cuſtod. reor. ibi, niſi tam grave ſcelus ipſum commiſiſſe conſtet, ut fidejuſſoribus, nec militibus committi debeat, & ibi communiter Doctores, & idem diſponit lex 10. tit. 29. 7. part. Confirmatur, quia & ſi velit, non poteſt ſe obligare fidejuſſor ad pœnam corporalem, quia tenebatur ipſe reus principalis, cùm nemo ſit dominus membrorum ſuorum, ut in l. liber homo, ff. ad l. Aquil. Si verò de facto judex relaxavit eum ſub fidejuſſoribus in caſibus, in quibus venit imponenda pœna corporalis, tunc ſi certam pœnam pecuniariam promiſit fidejuſſor, illam tenetur ſolvere; ſi verò nullam certam pœnam promiſit, tenetur pœnâ pecuniariâ judicis arbitrio, niſi conſuetudo tali caſu etiam pœnam inducat, ita probat textus in dict. leg. 3. ff. de cuſtod. reor. & ibi Bartol. & communiter Doctores, & in effectu iſtam ſententiam & reſolutionem ponit Bartolus & communiter Doctores in l. 1. ff. de cuſtod. reor. Cynus, Salyc. & communiter Doctores in l. pen. Cod. de cuſt. reor. Azo in Summa ejuſdem tituli, in fin. gloſſ. Archid. & communiter Doctores in c. cum homo 13. quæſt. 5. Abbas, Anchar. & alii Doctores in rub. de fidejuſſ. Felin. in c. fin. de accuſat. Angel. in tract. maleſ. in parte fama publica præcedente. 19. quæſt. idem Angel. in parte, pro quibus Antonius fidejuſſ. t. Gandinus in eod. tract. fol. 20. 2. col. Hippolytus in ſua practica in parte attingam, 1. & 2. col. Bonifacius in tract. maleſ. de carceribus, 2. col. verſicul. item nota, Paul. Grilan. in tract. de relaxatione carceratorum, in rubr. de fidejuſſoribus eorum, Rodericus Suarez in legibus fori, fol. 109.

Reus an poſſit ſub fidejuſſoribus relaxari.

Fidejuſſor non poteſt obligari ad pœná corporalé.

Dubium tamen eſt circa prædicta, an in caſibus, in quibus reus captus poteſt ſub fidejuſſoribus relaxari, ſi ipſemet reus, qui eſt dives, promiſit ſub certa pœna ſe præſentare infra certum terminum vel ſi non ſit dives fidejuſſor promiſit pro eo, an tranſacto illo termino incidat in pœnam ſi non ſit præſentatus: & breviter videtur dicendum quòd non, niſi infra terminum fuerit ille, qui ſe obligavit monitus, vel requiſitus ab ipſo judice, vel parte, cui fuit facta promiſſio, ut præſentetur, & adimpleat promiſſa, ita probat textus notabilis in l. fin. C. ut intra certum tempus criminalis quæſtio terminetur, ubi habetur quòd cauſa criminalis coram judice tractata debet finiri, & terminari infra duos annos: aliàs judex incidit in pœnam, de qua ibi: & tamen dicit ibi textus, quòd hoc debet intelligi, ita demum, ſi petatur à parte: ex quo textu ſumitur talis regula, & concluſio generica, quòd quando judici imponitur pœna, ſi aliquid non fecerit infra certum terminum, debet intelligi, ſi fuerit monitus, & requiſitus à parte, & ibi notan. & commendant communiter Doctor. ſimilis text eſt in l. properandum, §. ſin autem utraque, Codic. de judic. textus in authent. hoc amplius, Cod. de fideicommiſſ. textus in l. debitoribus ff. de re jud. textus capitalis, & generalis, in l. 4. § hoc autem judicium, ff. de damn. infect. Et in expreſſo licèt iſta jura non allegat, iſtam ſententiam, & concluſionem tenet Anton. de Butr. in c. penultim. de judic. 2. column. num. 11. & ibi Abbas Panormit. penultima columna, n. 19. idem Abb. in c. finem litibus, de dolo & contumacia, penult. columna, num. 34. Paul. de Caſtr. in rub. Cod. quomodo & quando jud. Alexand. in l. properandum. 1. column. n. 8. Cod. de judic. Felin. in c. ſin autem de reſcriptis, 3. column. n. 4. Platea in l. penult. Codic. de annonis, & tributis, lib. 10. 1. col. n. 4. Hippolytus de Marſil. in ſua practica cauſarum, §. nunc videndum, 2. column. verſicul. quin imo. Paulus de Caſtro in conſiliis ſuis, concluſion. 166. Jaſ. in l. univerſa, C. de precibus imperat. offerend. 1. col. n. 6. Hippolyt. de Marſil. in rubr. ff. de fidejuſſor. 28. col. n. 144. Ripa in leg. 4. §. hoc autem judicium, ff. de damno infecto, 2. col. n. 10. Confirmatur etiam ex illa doctrina ſingulari Innoc. in c. extirpandæ, de præben. 1. column. in medio, ubi dicit, quòd in diſpoſitione negativa ad hoc, ut quis incidat in pœnam, requiritur monitio judicis, & ibi ſequitur & commendat Hoſtienſ. penult. columna. Joan. Anton. fin. colum. Card. 3. column. Anton. fin. col. Abbas fin. col. Imol 5. col. Anchar. 2. col. dicens, quòd illa theorica & doctrina alibi meliùs non invenitur, & communiter alii Doctor. Archid. in cap. 25 quæſt. 1. Bald. Imol. & Modern. in l. ſi mora, ff. ſol. matrim. Alexand. in l. ita ſtipulatus, ff. de verb. oblig. 3. col. n. 13. additionator Angel. de maleſ. in parte quas ſi non ſolverit 5. col. verſic. ſed adverte. Felin. in cap. 2. de magiſtris, 1. col. 4. Nec huic ſententiæ & concluſioni obſtat illa Gloſſa ſingularis in jure, juncto textu in l. 1. Cod. de his quibus ut indignis, ubi tenet, quòd ſi hæres non vindicaverit mortem defuncti infra tempus, infra quod facere

Dubium.

facere potuerit, privatur hæreditate ex qua Gloſſa colligitur notabilis theorica, & doctrina, quod in factis, & delictis negativis, ad incurrendam pœnam ſufficit, quod labatur tantum tempus, infra quod commodè actus potuit expediri, & ad hoc illam Gloſſam ſummè notat & commendat ibi Bartol. 2. col. n. 4. Paulus de Caſtr. 2. col. n. 6. Salyc. 2. col. n. 9. Alexand. 2. col. n. 7. Jaſon 3. col. n. 7. Jacob. de S. Georg. 2. col. n. 12. Bartol. in l. in cogitatione, ff. ad Syll. & ibi Rom. & alii Doctor. Alexand. in l. ita ſtipulatus, de verb. oblig. 2. col. n. 12. Felin. in cap. 2. de magiſtris,
Solutio 1. 2. col. Quia reſpondeo ſequentibus modis: Primo quod illa Gloſſa debet intelligi in pœna, quæ venit applicanda fiſco, cujus favore committitur mora, re ipſa, ab eo, qui non implevit factum infra tempus in quo commodè potuit implere, argumento textûs in l. minorum, Cod. in quib. cauſis reſtitutio in integrum non eſt neceſſaria, juncta leg. res public. Cod. ex quib. cauſis majores, & juncta Gloſſa ordinaria & communi opinione in §. ex malef. Inſtit. de act. verſic. ita mixta in verbo, judicium, & ita reſpondet Salycet. in dict. leg.
Solutio 2. 1. Codic. de his quib. ut indig. Vel aliter, & ſecundò reſpondeo, quod illa Gloſſa & ejus doctrina, & concluſio procedat, & habeat locum, quando ex officio incumbit alicui facere, quia tunc tenetur ad pœnam eo ipſo quod tranſivit tantum tempus infra quod commodè potuit facere, & non fecit; ita Paulus de Caſtro in d. l. leg. 1.
Solutio 3. Cod. de his quib. ut indig. Vel aliter, & tertiò reſpondeo, quod illa gloſſa & ejus doctrina procedat, & intelligatur, quando actus requirit celeritatem, ut pro vindicanda morte defuncti quia debet fieri infra tempus, in quo hæres commodè poſſet, aliàs incidit in pœnam, ita Rom. in l. 1. in
Solutio 4. cognition. ff. ad Syllan. Vel aliter, & quartò reſpondeo, quod illa gloſſa & ejus concluſio concordet cum opinione Innocent. & intelligatur ſecundùm eam, ut utroque caſu requiratur monitio, & poſt eam requiratur, quod tranſeat tantum tempus, infra quod commodè actus fieri potuit. Alexand. in l. ita ſtipulatus, ff. de verb. oblig. 4. col. Felin. in cap. 2. de magiſtris, 2. col. in fine.

Solutio 5. Sed certè neutra ſolutio mihi placet, nec concludit. Unde aliter, & quinto modo illa Gloſſa & ejus concluſio poteſt intelligi ut procedat, & habeat locum in amiſſione, & privatione alicujus lucri delati, quod non conſequitur hæres, niſi priùs vindicaverit mortem defuncti infra tempus, infra quod commodè poſſet. Doctrina verò Innoc. & communis procedat, & intelligatur in pœna exigenda ab eo, qui non fecerit & ex ſuo patrimonio ſolvenda, quo caſu ad eam incurrendam requiritur monitio. Sed nec iſta ſolutio concludit, nec ſatisfacit, quia apertè eſt contra textum in authent. de hæred. & Falcid. §. ſi quis autem non implens, collat. & in d. authent. hoc am-
Solutio 6. plius, Cod. de fideicom. Unde finaliter, & ſextò poteſt dici, quod Gloſſa & communis opinio, in dict. leg. 1. procedat & habeat locum, quando ex tali negligentia, & omiſſione committit quis delictum, ut in caſu ibi propoſito, quando hæres non vindicavit mortem defuncti: ſecus verò alias, quando nullum reſultaret delictum, quia tunc requiritur monitio, & hoc eſt de mente Bartol. in dicta leg. in cognitione, ff. ad Syllan. Sed his
Contra præcedentem concluſioné. non obſtantibus in quæſtione, & articulo, ego teneo contrariam ſententiam, imò, quòd ſi reus captus, vel fidejuſſor pro eo promiſit præſentare infra certum terminum ſub certa pœna, tranſacto illo termino, ſtatim incidit in pœnam ſi non ſit præſentatus, ſine aliqua monitione, quia cum illa promiſſio, & obligatio habeat diem & pœnam, meritò incidit in moram, & pœnam per lapſum ejus, argumento textûs cui non poteſt reſponderi in l. magnam, Cod. de contrahend. & commit. ſtipulat. textus in c. cùm in cunctis. §. cùm verò, de electione, textus in cap. 2. de conceptione præbend. textus in c. licèt Canon. de electione, lib. 6. textus in leg. 2. Codic. de ſponſalib. & utrobique communiter Doctores. Probat etiam textus magis in ſpecie in cap. potuit, de locato, & conducto, ubi probatur, quod emphyteuta, qui non ſolvit canonem infra biennium, cadit in commiſſum, licèt non fuerit monitus, nec requiſitus, textus in l. 2. de jure emphyteut.

Nec obſtat textus in dict. l. fin. Cod. ut intra certum tempus crimin. quæſt. termin. juncta communi opinione, quia loquitur, & procedit in obligatione inducta à lege contra judicem, vel officialem; ut ſententiam proferat, vel aliquem actum faciat intra certum tempus ad utilitatem partis, quia debet intelligi ſtante, & petente parte. Secus verò eſt in eo, qui proprio contractu, & conventione aſtrictus, & obligatus eſt, ſe vel alium infra certum terminum præſentare, vel quid aliud facere, quia ſtatim lapſo termino, tenetur, & incidit in pœnam ſine alia monitione, vel interpellatione. Secundò non obſtat illa ſingularis doctrina, & concluſio Innocent. communiter recepta in capitu. extirpanda, de præbendis, quia dupliciter reſpondeo. Primo modo, quod iſta promiſſio de præſentando, de qua loquitur quæſtio noſtra, non conſiſtit in facto negativo, ſed in affirmativo, quo caſu non militat, nec loquitur illa doctrina Innocent. & ita ipſe dicit, & declarat ibi. Vel aliter, & ſecundò reſpondeo, quod illa doctrina, & concluſio Innocent. loquitur & procedit, quando diſpoſitio negativa non habet diem, nec certum & determinatum tempus: ſecus verò ſi haberet, ut in quæſtione noſtra, quia tunc per lapſum ejus promiſſor incidit in pœnam, ut juribus ſupra per me allegatis, & ita etiam expreſsè dicit, & declarat Innocent. in dict. c. extirpanda, 1. col. poſt medium.

Dubium. Dubium tamen eſt circa prædicta, ſi reus captus ſit relaxatus ſub fidejuſſoribus, qui promiſerunt illum infra certum terminum præſentare, vel quando per judicem peteretur, & poſtea talis reus de novo fuit captus, & incarceratus per judicem, qui aufugit de carcere, & modo judex petit à fidejuſſoribus, ut illum præſentent, vel ſolvant pœnam promiſſam, an teneantur? In quo articulo breviter & reſolutivè dico & teneo quod ſi talis reus poſtea fuit captus, ex eademmet cauſa, ex qua tenebantur fidejuſſores præſentare, eo ipſo remanent liberati, quia debitor excuſatur; quando ab alio eſt facta ſolutio, argumento textûs in leg. ſolvendo, ff. de negot. geſt. Cujus verba ſunt: Solvendo quis pro alio, licet invito, & ignorante, liberat eum; textus in l. ſolutionem ff. de ſolution. textus in §. 1. Inſt. quib. mod. toll. oblig. textus in leg. cùm ſervum pecuniam, ff. de verb. oblig. Si verò talis reus poſtea fuit captus ex alia diverſa cauſa, ut quia aliud delictum commiſit, & aufugit è carcere, tunc fidejuſſores non remanent liberati, quia non eſt facta ſolutio debiti. Conſilium, tamen eſt, quod hoc caſu compareant dicti fidejuſſores coram judice, & petant, & requirant, quod habeant illum pro præſentato, quia
nolunt

nolunt amplius teneri ex ſua promiſſione, quia tunc ſtatim remanent liberati, licèt poſtea aufugiat, quia iſta probatio & præſentatio verbalis debet ſibi prodeſſe, cùm alia actualis, & realis non poſſit fieri: quod eſt notabile, & quotidianum in practica, & in expreſſo iſtam ſententiam & concluſionem tenet Joan. Andreas in addit. ad Spec. in tit. accuſat. §. ſequitur 4. column. verſic. item quæritur, Angel. de Peruſ. in l. 2. §. qui exhibendi. ff. de cuſtod. reor. 2. columna, num. 5. Barbat. in rubric. de fidejuſſor. 1. column. num. 4. Hippolytus de Marſil. in rubric. ff. de fidejuſſ. 17. col. n. 142. Gloſſa ordinaria, ubi dicit, habuiſſe de facto, in l. 4. tit. 3. lib. 2. foro legum in verbo,
10 o por fiador.

Poteſt incarceratus ſemper appellare. Item adde, quòd injuſtè detentus, & incarceratus poteſt ſemper appellare, etiam poſt decem dies à tempore mandati, de capiendo, vel à tempore capturæ, quia gravamen eſt continuum, & ſucceſſivum, ita ſingulariter tenet Bald. in l. 2. Codic. de Epiſc. audien. 3. column. 2. quæſt. idem Bald. in l. 1. in fin. Cod. ſentent. reſciv. non poſ. Paulus de Caſtro in l. cum qui, §. in popularibus, ff. de jurejur. fin. col. & ibi Alexand. fin. col. Jaſ. penultima columna, idem Jaſ. in l. prætor. ait, §. fin. ff. de oper. nov. nunciat. 3. column. num. 9. Abbas & alii Doctor. in cap. ex parte, el 1. de appellat. Doctores etiam in cap. dilectus, el 2. de reſcript. Angel. de Aretin. in tract. malef. in parte, qui judex dictum Gaium detinere, & carcerari juſſit, 3. columna, verſicul. quæro, aliquis captus eſt, Hippolytus de Marſil. in ſua practica, & att ngam, 3. col. verſic. ulterius ſcias, & menti habeas, &c.

Item adde, quòd ſi reus captus fugiat è car-
11 cere, videtur confiteri delictum, & punitur
Fugiens à carcere videtur confiteri delictum. eadem pœnâ, ac ſi verè, & realiter probaretur delictum, textus eſt ſingularis in l. pen. de cuſtod. reor. & ibi Gloſſa ordinaria, in verbo puniendi, Bartolus, Albericus, Angel. & communiter Doctores, Faber in l. ad commentarienſem, Cod. eodem tit. & ibi Salycet. & alii Doctores Spec. in tit. de præſumpt. §. ſpecies, verſicul. violentia. Alber. & Doctor. antiqui in l. ſuccurritur, ff. ex quibus cauſ. ma. Angel. de Aret. in tract. malef. in parte fama publica præcedente, 31. colum. verſ. tertio quid, &c. Bonifacius in eo tract. in tit. de carceribus, 2. col. verſ. item not. Jaſ. in l. amovendi, ff. de jurej r. 2. lect. n. 241. & ante eum ibi Bald. 5. col. n. 5. Roman. 12. colum. n. 70. idem Roman. in l. lege Cornelia, ff. ad Syllan. 2. colum. Felin. in cap. nullus, de præſumpt. 2. columm. n. 3. Paul. Grillan. in tract. de relaxatione incarceratorum, in rubr. de fuga incarcerati, 1. quæſt. 2. col. num. 7. & 3. col. verſic. ſequitur. Joan. Tierrius in tractatu de fuga, colum. 2. verſ. 3. & c. 8. vol. & idem expreſsè diſponit lex 13. tit. 29. 7 part.
Amplia 1. Quod primò extende, ut procedat, & habeat locum, etiamſi fuga, & effractura carceris non habeat conſummatum effectum, ita probat text. in dict. lege pen. ff. de cuſtod. reor. & ibi expreſsè tenet Alber. & Angel. de Peruſ. Secundò exten-
Amplia 2. de ultra Doctores, ut procedat etiamſi talis reus fugiens ſit innocens, & velit probare contrarium; nam licèt aliàs fictè confeſſus poſſit innocententiam ſuam probare, ut in leg. fin. §. fin. ff. de bonis eorum qui ante ſentent. mort. ſibi conſc, & tenet Bartol. in l. ita demum, C. de procur. fin. colum. & ibi alii Doctores; tamen hoc caſu talis reus fugiens non poteſt probare contrarium, ſed dato, quòd ſit innocens, debet puniri eadem pœna delicti, ita probat text. in dict. leg. penult ibi, & quamvis innocentes ex eo crimine inveniantur, & idem probat prædicta ex part. Sed certè iſte videtur dubius & rigoroſus intellectus, quia in criminalibus ſemper jura requirunt liquidam veram, & certam probationem, luce clariorem, ut imponatur pœna corporalis, ut in l. abſentem cùm ratione. ff. de pœnis, & in l. ſinguli, Cod. de accuſ. cum ſimilib. Item etiam, ſi quis vere & realiter eſſet confeſſus delictum, & poſſet probare contrarium, & ſic innocentiam ſuam, & conſtando de ea non poſſet puniri, textus eſt formalis & expreſſus in leg. 1. §. ſi quis ultro, ff. de quæſt. text. in l. 2. C. de cuſtod. reor. Item etiam, quia ſi hoc eſſet verum, fruſtra eſſet inventus titulus de effractoribus, qui punit reos fugientes è carcere: item etiam quia text. in dicta leg. penult. dicit, & præcipit, quod talis reus fugiens graviùs deinceps cuſtodiatur; ergo ſi jam eſſet punitus pro delicto, non eſſet neceſſe amplius cuſtodire, unde poteſt dici, quòd text. in d. l. pen. ff. de cuſtod. reor. intelligatur, quòd reus captus puniatur propter ſuam effractionem carceris, licèt delictum principale non commiſerit, ſed innocens reperiatur: & cùm pœna effracturæ non ſit à jure determinata, erit arbitraria & eâ impoſitâ deinceps graviùs cuſtodietur pro delicto principali, & iſte eſt verus, & realis intellectus illius text. & idem probat text. in l. 1. ff. de effractor. & expilator. & in terminis poſtea reperi, quòd iſtum intellectum tenet Joannes Igneus in l. 3. §. ſubvenitur, ff. ad Syllan. n. 70. unum tamen eſt, quòd dato, quod communis intellectus ſit verus, debet intelligi, quando reus aufugit cum violentia & effractura oſtii, vel vinculorum, ſecus verò ſi reperiat oſtium apertum, & fugiat; quia tunc leviùs, & mitiùs punitur, textus eſt in dict. l. 1. ff. de effractor. & ibi communiter Doctores. Item adde, quod ſi reus captus fugiat è carcere, vel ſe ipſum interfecerit, vel vulneraverit, ſemper præſumitur dolo vel culpa ipſius cuſtodis, vel commentarienſis, niſi probet contrarium, quia ratione officii aſſumpti tenetur ad cuſtodiam, text. eſt in l. 1. final. de cuſtod. reor. ibi ergo ſi caſu, cuſtodia defuncta fuiſſe dicatur, teſtationibus id probandum eſt, & ibi ad hoc notat & commendat Alber. Angel. & communiter Doctor. & per illum textum tenet Gloſſa ordinaria in l. cùm ita legantur, §. ſpecies, in gloſſ. 1. de legat. & ibi communiter Doctores, Angel. de Aret. in tract. de malef. in parte fama publica præcedente, 31. colum. verſic. ſecundò quæro, & ibi ejus additionator. Confirmatur, quia quando quis ratione officii etiam privati tenetur cuſtodire ut argentarius, tabellio, paſtor, vel ſimilis, non excuſatur probando mortem, caſum, vel amiſſionem rei, ſed tenetur probare, quòd non dolo, vel culpâ ſuâ contigit, ſed caſu fortuito; textus eſt in lege ſi quis ex argentariis, §. prætor ait, ff. de edend. ibi, ſi naufragio vel ruina, vel incendio, vel alia ſimili cauſa rationes perdidiſſe ſe probat: & ita Bartolus & communiter Doctores, textus in lege ſi quis domum, §. imperator, ff. locati, & ibi Gloſſa ordinaria Bartol. & communiter Doctores, tenet etiam Gloſſa ordinaria in d. l. cum ita legatur, §. ſpecies, ff. de legat. 1. & ibi Bartol. Baldus & commentarienſis tenetur eâdem pœnâ, quâ tenebatur reus principalis qui aufugit: textus eſt in leg. commentarienſem, verſ. 1. C. de cuſtod. reor. Cujus verba ſunt: Nam ipſum volumus hujuſmodi
pœna

pœna conſumi, quâ obnoxius docebitur fuiſſe, qui aufugit, & ibi notat & commendat Pet. Cyn. Jacob. Butr. Alber. Angel. Salyc. & communiter Doctores. Nec obſtat, ſi dicas, quod quando quis non commiſit delictum dolo, ſed tantum culpâ, vel quando ex præſumptionibus quis punitur, & non ex vera, & liquida probatione, delicti, ſed mitiori extraordinaria, argumento textûs cum materia *in capite afferte, de præſumpt. cum ſimilib.* & dixi plenè, & magiſtraliter ſuo loco, quia in præſenti tenetur talis cuſtos ratione officii ſuſcepti ſecundùm Doctores *in dict. leg. ad commentarienſem*, vel dato quod communis intellectus ſit vetus, debet intelligi in caſu dubio, ſecus certo innocentiæ in caſu, ita dixi in

12 dicta leg. Tauri.

Quæ omnia videntur limitanda præterquam ſi uxor, quæ nimis amat maritum mutatis veſtibus, induſtriâ, & calliditate maxima maritum ſuum incarceratum pro gravi delicto exemit, & extraxit à carcere, imponendo ei ſuas veſtes muliebres, & ſumendo ſibi proprias veſtes mariti, & remanendo in carcere loco mariti: nam attenta obedientia quæ debetur marito, & attento intenſo, & maximo amore, videtur excuſanda ſaltem à pœna ordinaria argumento textûs *in l. liber homo, la 2. ff. ad leg. Aquil. & in l. ſi ubi qui puteum, § ſi tutoris, ff. quod vi aut clam*, ubi habetur, quod ſervus, vel filius excuſatur à delicto in levioribus, licèt non in atrocioribus, propter reverentiam, & obedientiam debitam patri, vel domino; & iſtud delictum, vel mandatum de mutandis veſtibus, non cenſetur de atrocioribus, nec reperitur in jure cautum. Confirmatur etiam auctoritate divina, *Geneſis* tertio: Sub viri poteſtate eris, & ipſe dominabitur tibi, in terminis ita tenet Florian. *in dict. leg. licet homo*, Pariſ. de Puteo *in tractatu Syndic. in parte an ſi plures, fin. col.* Palat. Rub. quem vide *in ſua repetitione, cap. per veſtras, de donatione inter virum & uxorem, fol. 30. 3. col. cum ſeq.*

* Confirmatur ex his quæ refert Plutarchus, lib. illuſtrium mulierum & Lucian. in dialogis matrimonialibus, quod Lacædemonii cum haberent captos & incarceratos certos homines delinquentes, fuerunt condemnati ad mortem, & uxores eorum loquutæ fuerunt eis in carcere, & ſuſceperunt veſtes maritorum, & ipſi veſtes earum, & ductæ fuerunt ipſæ mulieres ad ſupplicium, cùm judex cogitaret eſſe viros & viri fugerunt, & cùm princeps eorum hoc ſciret liberavit tam uxores quàm viros ab omni pœna: & fuit laudabile & memorabile factum. Item 2. ex his quæ hîc pono, & dico in iſta fin. colum. & quæſt. de captura reorum, obtinui in contingentia facti, quod quædam uxor conjugata in territorio hujus civitatis per vim manibus propriis exemit, & eripuit maritum ſuum de manibus cujuſdam executoris publici qui eum volebat capere, & judex ordinarius hujus civitatis volebat eam graviter punire, & eam defendebam, iratus dixit mihi in audientia publica, quod nunquam darem ſibi aliquem autorem de hoc, & tandem in eadem audientia publica dixi ei quod talis mulier erat ſine culpa, & merebatur præmium & gratias, & oſtendi illi has cotas & allegationes. Quid autem ſi quidam tertius extraxit reum captum à carcere? Et certè videtur dicendum quod ſi erat captus pro debito, teneatur ſolvere ſummam & quantitatem pro qua tenebatur, & inſuper pœnâ arbitrariâ pro effractione carceris, & offenſa judici facta: ſi verò erat captus pro delicto, teneatur pœnâ quâ principalis per ea quæ hîc ponuntur, ut dixi, & poſui ſupra in crimine læſæ majeſtatis, ubi vide, & vidi de facto quod novem mulieres liberaverunt quendam debitorem à carcere.

ANNOTATIONES.

Ne bona pereant, vel occultentur.] Videto hac de re omnino doctiſſimum & diligentiſſimum Pinel. *in* a
l. 1. 2. part. n. 24. cum ſeq. C. de bon mat. cui addes etiam 2
de communi ſententia dubitaſſe Jaſ. *in l. fidejuſſor, §. ult. col. 2. n. 28. ff. qui ſatiſdà. cog.* & prudentiſſimi Pinel. ſententiam amplectitur, quamvis etiam nonnulli Neoterici contrarium, ex improbabili uſu proponant, quod autem Accur. *in l. 1. in verb. annotandus, ff. de requir. reis*, exiſtimat hanc bonorum deſcriptionem adnotationem dici, falſum atque abſurdum eſt, quamvis vulgus interpretum ubique ibi ſectetur: eſt enim propriè adnotatio judicis decretum in acta redacta ad reum abſentem requirendum, ut eleganter probat Franc. Duar. *l. 1 diſp. cap. 8.* cum quo facit *l. penult. in pr. & ult. ff. de requir. reis*, ubi deſcriptio bonorum ab adnotatione diſertè diſtinguitur.

Contrariam ſententiam] Hanc etiam ſecundam & con- b
trariam opinionem ſequuntur, & affirmant receptam
Barb. *conſ. 26. in fin. lib. 1.* Ægid. Boſſ. *in pract. in tit. de* 5
cap. n. 34. & Jul. & Clar. *in pract. §. ult. q. 29. ver. ult.*

Et illum. text. ad hoc reputat ſingularem] Eſt certè c
notabilis, & apprimè æquitati ac publibæ utilitati con-
ſentaneus text. hic, quem etiam celebrat Hippol. *in l.* 7
unam n. 75. C. de rap. vir.

Quod eſt pulchrum & quotidianum dubium.] Videto d
hac de materia Math. de Affl. *in conſtit. Neap. rub. 10. n 3.*
Rod. Suarez. *in alleg. vol. 6. fol. 93.* quem laudat latè, 8
& diligenter hanc etiam rem agens Jul. Clar *in pract. §. ult. q. 46. verſ. plerumque, cum ſequent.*

Poteſt ſemper appellare.] Idem affirmant Pariſ. *in tract.* e
de Syn. in ver. appellatio Fran. *in c. ſuper eod. 2. & c. ex*
parte 1. de appell. Nic. Ant. Gravat. Briaticenſis, vir & 10
eruditionis & doctrinæ nomine, ac morum integritate mihi chariſſimus *in addit. ad praxim Veſtrii lib. 7. c. 3. littera q. n. 56.* nec certè res hæc ulli dubia eſſe debet cùm generaliter receptum ſit ubicumque in dies gravamen infertur, ſeu, ut Doctores fantur, ſucceſſivum eſt gravamen, appellationis tempora præferantur, & latiſſimè dilatentur, ut aſſerit Doctiſſimus ac diligentiſſimus præceptor meus Arius Pinelus *in l. 1. 2. part. c. 1 n 27. C. de reſcind. vend.*

Item adde quod ſi reus captus.] Videto hac de re Boër. f
deciſ. 213. n. 9. Duen. *reg. 193.* Rolan *conſ. 7. n. 47. lib. 1.* Jul. Clar. *in pract. §. ult. q. 21. verſ. tertio autem modo*, ubi non ſatis rectè noſter Gomez. allegat, nec enim, Gomez, concluſioni communiter reluctatur, ſed tantum inquit probationem in contrarium non debere excludi, quia in re, certè multum cum illo facit æquitas, nec text. *in l. pen. ff de cuſtod. reor.* quidquam adverſatur, quia verè de effractionis pœna exaudiri debet, & *l. ult. §. ult. ff. de bonis eorum qui antè ſententiam*, luculenter eandem promovet, atque evincit ſententiam.

ADDITIONES.

SUMMARIUM.

1. *Doctores referuntur materiam explicantes.*
2. *Prius quàm reus capiatur debet conſtare de delicto.*
3. *Deſcriptio bonorum, & ſequeſtrum ſtatim fieri debet.*
4. *Capere delinquentem in flagranti, an liceat privata auctoritate? & ibi de mandato in ſcriptis.*
   Et caſus aliqui in quibus id licet ex intervallo.
5. *An judex poſſit capere delinquentem in alieno territorio?*
   De fugiente ad aliud Regnum.

6 *De Judice, vel Officiali ſequente reum extra ſuam juriſdictionem?*
7 *Reus reſiſtens Judici in captura, an poſſit occidi?*
   Carcer debet eſſe ſecundùm qualitatem delicti.
8 *Reus ante ſententiam poteſt relaxari ſi conſtet de innocentia.*
9 *An reus poſſit ſub fidejuſſoribus relaxari? & ibi de relaxatione tempore Paſchatis?*
10 *Reus promittens ſe præſentare intra certum terminum ſub pœna, an tranſacto termino incidat in eam ſine interpellatione?*
   Si reus fuit captus pro eadem cauſa, & fugiat, an fidejuſſor liber maneat? & ibi de nuntiante reo, ut fugiat, ne capiatur?
11 *Injuſte captus, an ſemper poſſit appellare?*
12 *Fugiens à carcere, an fateri delictum videatur?*
   Innocens injuſte captus, an poſſit fugere rupto carcere?
13 *De uxore quæ mutatis veſtibus exemit maritum à carcere, & ibi de alio quolibet extrahente carceratum è carceribus?*
   De obligatione cuſtodis carceris remiſſivè.
   An Epiſcopus poſſit habere familiam armatam, & capere laicos? vide cap. ſeq.

1 De hac materia agunt latiſſimè præter ordinarios Boſſius *in practica, tit. de carcere*, Sylveſter, & reliqui *verbo, Carcer*, Tuſchus *litt. C. concluſ. 66. & plurib. ſeq. uſque 94.* Dueñas *reg. 389.* Clarus *§. fin quæſt. 22. 45. & 69.* Menochius *de arbitr. quæſt. 88. & ſeq. & caſu 300. & ſeq.* Maſcard. *concl. 266. & ſeq.* Covar. *lib. 1. variar. cap. 2 numer. 8 & l. 2. cap. 20. numer. 13.* Bernardus Diaz *in pract. cap. 124.* & ibi Salzedo, Cancerius *variarum 2. parte, cap. 2. ex numer. 64.* Sanchez *in conſil. moral. l. 6. cap. 4. dub. 6. & ſeq.* ubi de fuga, & effractura carceris, Gratianus *diſceptationum, cap. 328.* ubi de muliere, ſene, & puero; Paz *in praxi, 1. tom. 5. part. cap. 3. §. 2.* Didacus Perez *in leg. 15. tit. 12. l. 8. ordinamenti*, Decianus *tom. 2. l. 7. cap. 11.* qui omnes agunt latè de carcerum effractoribus; & Fachinæus *controverſ. l. 9. cap. 69. & 72.* Bobadilla *lib. 3. cap. 15. & lib. 2. cap. 13. ex numer. 65.* Amaya. *in leg. nemo carcerem, Cod. de exactor. tribut. ex numer. 19.* Pareja *de inſtrum. editione tom. 2. titul. 7. reſolut. 2. ex num. 2.* Bolanus *in Curia Philippica, §. priſion, 1. 2. & 3. parte.* Petrus Gregorius *in ſyntagm. lib. 31. cap. 33.* Lara *de Ann. verſ. lib. 1. cap. 22. ex numer. 25.* Azevedus *in leg. 1. tit. 18. lib. 8. Recop. ex numer. 170.* latiſſimè materiam explicans. Farinacius *quæſt. 27. & ſeq. uſque ad. quæſt. 35.* quem omnino conſulito, Avendañus *2. parte cap. 5. prætorum, ex num. 20.* Fachinæus *controverſ. lib. 9. cap. 55. & ſeq.* Salgado *de protectione, 2. part. cap. 4.* latiſſimè, ubi de Clerico, & etiam de requiſitis ad capturam, & alia plura, & Carleval. *de judiciis, tom. 2. tit. 3. diſp 1. ex num. 27.* ubi de mulieris captura, de qua, & de minore, Salgado *Suprà*, & Narbona *de ætate, anno 25. quæſt. 36. & anno 70. quæſt. 10.* ubi de ſene.

2 Ad num. 1. ibi: *Imprimis oportet quod conſtet delictum, &c.*

Antequam perveniatur ad capturam, debere conſtare delictum fuiſſe commiſſum, & poſtea quòd talis reus ſit culpabilis in delicto, reſolvit Gomezius & docent Boſſius *in pract. tit. de delict. num. 24. & 53.* & optimè Bobadilla *lib. 3. cap. 15. numer. 86.* ubi declarat Larrea *deciſ. Granatenſ. 29. num. 15.* Salgado *de protectione, 2. part. cap. 4. numer. 141.* ubi de declaratione vulnerati quod ſufficiat, cum videas omnino *ex numer. 125.* ubi alia plura, Narbona *in concordia familiarum inquiſitionis, gloſſa 18 numer. 52.* ubi quòd non ſit reſiſtentia, ſi aliter fiat, Clarus *in practica quæſt. 4. in princip. in §. finali, & quæſt. 28. verſiculo, Quæro numquid*, ubi addit quòd ſi Clericum capiat Judex Eccleſiaſticus, non conſtito prius de delicto, incidit in excommunicationem, cum quo & aliis id docet Farinacius *quæſt. 17. numer. 74* Bernardus Diaz *in practica, cap. 120. num. 3.* ubi Salzedo, Covarr. *lib. 2. variarum cap 13.* Parexa, *de inſtrumentorum editione, tit. 2. reſol. 6. ex numer. 56.* ubi quomodo probetur corpus delicti, Sanchez *in conſiliis, tom. 2. lib. 6. cap. 4. dub. 6.* Barboſa *in leg. ſi quis poſteaquam, ff. de judiciis, ex num. 74.* & latiſſimè Farinacius *quæſt. 2 per totam*, ubi fuſiſſimè de corpore delicti verificando ante capturam, cum ampliationibus, & limitationibus, *& quæſt. 27. numer. 125* ubi limitat ſi timetur fuga; & plures textus ex utroque Jure adducens Pichardus *in manuduct. 3. parte, §. 3. num. 1.* Menochius *caſu 530. de arbitrar. num. 28.* & benè explicans Paz *in praxi, tom. 1. part. 5. cap. 3. §. 1.* & Joannes Gracianus *reg. 129.*

Ad numerum 2. ibi: *Debet fieri per Judicem, &c.* 3

Deſcriptionem bonorum, & ſequeſtrum fieri debere ſtatim in cauſa criminali, docent communiter Doctores, ut conſtat ex Suarez de Paz *in praxi, tom. 1. parte 5. cap. 3. §. 2. num. 18.* Pichardus *in manuductionibus, 3. parte, §. 3. num. 4. & 5.* Farinacius *quæſt. 11. num. 4. in ſua praxi criminali*, & latè Scaccia *de judiciis, lib. 1. cap. 97. ex num. 16. & cap. 98. ex num. 21.* ubi quòd non benè ſolvitur reo poſt factam hanc annotationem bonorum, de quo Bolanus *in Curia, §. paga. numer. 7.*

Ad numerum 3. ibi: *Item adde quod nemo debet, &c.* 4

Judicem competentem, vel alium miniſtrum de mandato ejus poſſe capere delinquentem; imò ſi eum in flagranti delicto reperiat, non ſolùm Officialis publicus, ſed & pars offenſa, vel quilibet privatus de populo poterit eum capere, & judici præſentare, ita reſolvit Gomezius, & comprobant latè Farinacius *quæſt. 21. num. 140. & quæſt. 27. ex numer. 7. & numer. 125. & numer. 76.* ubi de Clerico; *& conſil. 55. numer. 77. & quaſi per totum*, ubi *numer* 89. agit, quid ſi privatis capere volentibus aliquem fiat reſiſtentia? Gregorius *in lib. 20. tit. 9. partita 2. gloſſa. 8.* Scaccia *de judiciis, lib. 1. cap. 78. per totum*, Azevedus *in l. 4. tit. 4. lib. 8. Recopil. ex num. 3.* ubi da captura propria auctoritate, & Cancerius *variarum, 2 parte, cap. 10. ex numer. 11.* ubi de debitore fugitivo; *& numer. 65.* ubi de reo in flagranti Giurba cum aliis *conſil. 98. numer. 3.* Sanchez *in conſil. moral. lib. 3. cap. unico, dub. 28.* ubi de mandato in ſcriptis; *& lib. 6. cap. 4. dub. 6. numer. 5.* Barboſa *in collect. cap. cum non ab homine, de judiciis, num. 12.* ubi cum Avendaño *de exequendis mandatis. 1. parte, cap. 22.* Bernardo Diaz, *cap. 125.* & Azeved. *in lib. 9. tit. 3. lib. 1. & lib. 5. tit. 3. lib. 4. Recopil.* & aliis pluribus reſolvit, Judicem ſæcularem poſſe capere Clericum repertum in flagranti delicto, ut ad ſuum Judicem ducat abſque metu excommunicationis: & addit, quòd in flagranti quis dicitur deprehendi quando nec fugere, nec inficiari poteſt, Aviles *in cap. 47. prætorum, verb. Clerigos, n.*

4. *& in cap. 1. verb. Cartas. num.* 6. Bolanus *in Curia Philipp.3.parte,§.priſion.num.6. & 4. & 2. tomo verb.Navegantes, num.* 7. vide etiam Barboſam *in l.alia , §. elegantes ff.ſoluto matrim. ex numero* 3. ubi de pacto capiendi debitorem propria auctoritate.

Ibi : *Item adde , &c.*

Caſus in quibus privatus poteſt capere delinquentem etiam ex intervallo , dummodo intra viginti horas eum præſenter coram Judice,enumerat Farinacius *dicta quæſt. 27. num.* 23. ut ſunt monetarum falſarii, latrones , & viarum graſſatores , violenti fœminarum raptores , milites ſtipendiarii fugientes , duces , arborum & vinearum incenſores , venefici , & incantatores, & rei in flagranti reperti ; eum vide , & Bolanum, *in Curia Philipp.3.parte , §. priſion. num.* 2. & Cancerium *variarum,2.parte,cap.10.num.* 65. & Azevedum *lib.4.tit. 4. ex num.* 4. ubi de blaſphemis,& aliis.

Ad numerum 4. ibi : *Item addè quòd judex , &c.*

Nullum Judicem poſſe capere delinquentem exiſtentem in alieno territorio , ut *hic* reſolvitur docent , & explicant Tuſch. *lit. C. concl.* 72. ubi ampliat , limitat , & declarat : Farinacius *quæſt. 7. num.* 40. *& quæſt. 27. num.* 88. & plures relati à Cevallos *quæſt.* 59. ubi etiam agit de citatione verbali , & excommunicatione an litiget extra territorium exiſtentem ? Parladorius *differentia 79.cap.2.numer.*6.Carlevalius , *tom.* 1. *diſp.2.quæſt. 1.num.*25. Gratianus *in regula* 491. *ex numer.* 1. & latè Barboſa *in l. Titia , ff. ſoluto matrim. numer.* 35. & vide Fachin.*lib.9. cap.* 23. Avend.*reſponſo* 40.*numer.*7.& Eſcobar *de ratiociniis,cap.4. num.* 19.*§. Cuentas , num.* 9. Cenedum *in collectan. cap. Romana , §. contrahentes , de foro competalia*,6.qui latè agunt de fugientibus ex hoc Regno Caſtellæ ad aliud Regi noſtro ſubjectum de quo Carlevalius *de judiciis, tom.*1. *diſp. 2. ex num.* 817. Et vide etiam Bobadillam *lib.2.cap.13.ex num.*65. ubi de Judice inſequenti reum fugientem extra ſuam juriſdictionem , de quo etiam Villadiego *in politica, cap. 5.§. 27. ex num.*1. & in hoc crebriùs receptum eſt,non poſſe Judicem,vel Alguazelum ingredi cum virga juſtitiæ,in alienam juriſdictionem , & capere delinquentem fugientem,& caſu,quo eum capiat, debere eum relinquere captum in manu Judicis illius loci,ut inde per literas requiſitorias alterius Judicis,in cujus territorio deliquit , remittatur , ut ex Azevedo *in lib.3.tit. 2. num.3. lib. 1. Recopil.*Farinacius *quæſt. 7. n.* 40. *&* 41. & aliis Pluribus reſolvit Bobadilla *lib. 2. cap. 13. num.* 67. vide etiam Barboſam *in l. Titia, ff. ſoluto matrim. num.*33.*& ſeq.* & Guttierrez *lib. 4. quæſt.25. n.*5. *&* 14. Aviles *in cap. 1. prætorum,num.* 6.& Carlevalium *dicta diſp. 2. ex num.* 756.

Ad numerum 6.ibi : *Poteſt eum occidere , vel vulnerare , ſi telo ſe defendat , &c.*

Quòd ſi reus ſe defendat in captura reſiſtendo poſſit occidi , vel vulnerari,& idem ſi fugâ , vel alio modo ſe ſubtrahat , ut *hic* reſolvitur , docent Boſſius *in tit.de captura,num.* 12. *& ſeq.* Plaza *in epitome delictorum, lib.1. cap.* 38. *num.*6. Clarus *in §. finali , quæſt.* 29. & alii plurimi in unum congeſti à Farinacio *quæſt.*32. *ex num.*40. *ubi num.* 41. docet quòd talis Judex vel Officialis non poteſt excedere modum juſtum in hoc caſu,nec uti armis contra inermem ; *& num.* 44 contra noſtrum Gomezium , & alios reſolvit , quòd ſi reus fugiat , non poſſit occidi ; niſi reus eſſet capitaliter damnatus , & bannitus , vel niſi ita Judex expreſsè mandaſſet ; eum vide *ibidem , uſque ad num.* 62. ubi hanc quæſtionem fuſiſſimè explicat per ampliationes , & limitationes. Suarez *tit. de los emplazamientos , verbo. Sed attende:num.*26. Fachinæus *lib.9. controv. cap.* 73. *&* 74. Caſtillo *in l. 66. Tauri ,* Narbona *in concordia familiarum ſanctæ Inquiſitionis , gloſſa* 18. *num.* 34. ubi plures refert.

Ibi: *Item adde quòd carcer. &c.*

Quòd carcer debet eſſe ſecundùm qualitatem delicti,cum debita ſecuritate , & ſine pœna , & cruciatu , ut *hic* reſolvitur , docent plures relati , & ſecuti à Farinacio *quæſt. 95. & ſeq.* Guttierrez *lib. 4. quæſt.* 21. & latè Bobadilla *ſuprà. cap. 15. lib.*3. ubi plura; Aviles *cap. 25. prætorum , verb. diſpenſarem.* 7

Ad num 7. ibi : *Quòd ſi durante lite poſt publicationem , &c.* 8

Reum poſſe relaxari ante ſententiam , ſi de ejus innocentia conſtat , ut *hic* reſolvitur , comprobant latè Suarez *tit. de fidejuſſore in cauſa crimin.* ubi Valdeſ. alios refert , Menoch. *de arbitrar.lib.2.caſu* 30. Clarus *in §. fin. quæſt.* 46. Boſſius *tit. de carcerato fidejuſſorib. committendo , ex num.*1.optimè Salgado *de protectione , 2. parte. cap. 4. ex num.* 187. *&* 218. ubi de forma hujus fidejuſſionis.

Ad num.8.ibi : *In quo articulo breviter, & reſolutivè dico , &c.* 9

In caſibus quibus pœna pecuniaria , vel exilii imponenda venit , reus poteſt ſub fidejuſſoribus relaxari ; ſecus , ubi eſt imponenda pœna corporalis : & ſi de facto relaxetur:in hoc caſu pœna pecuniaria poteſt habere locum contra fidejuſſorem,ut *hic* reſolvitur: ita docent Suarez *tract. de fidejuſſore in cauſa criminali , per totum ,* Tuſchus *lit.C.concluſ.87.per totam ,* Parladorius *differentia* 138.*num.*7.Cancerius *variarum, 2. parte, cap. 5. numer.* 59. ubi an poſſit ſe obligare fidejuſſor ad pœnam corporalem ? *& 3.parte,cap. 12.ex num.* 132.& Bobadilla *infra, n.*104. & Clarus *in dicta quæſt.*46.& alii quamplurimi adducti à Farinacio *quæſtione 33. & 34.per totas,* ubi fuſiſſimè , ut ſolet materiam proſequitur ; *& num. 3 & ſequentibus,* declarat qualis debeat eſſe iſte fidejuſſor, & quomodo debeat obligatio concipi ; *& num.* 43. *& ſequentibus,*agit quid ſi non inveniat fidejuſſorem,an admittatur ad cautionem juratoriam ? *& num.* 77. ubi agit de relaxatione Paſchatis tempore (de quo etiam Bobadilla *lib. 3. cap. 15. num.* 17.& Lara *de Anniverſariis,cap. 22. ex num.* 28.) eum vide per dictas duas quæſtiones,quibus præſentem latiſſimè exornat : *& num.* 9. addit quòd ſi fidejuſſor dolo deſiit reum exhibere, puniri poteſt corporaliter , Carlevalius *de judiciis , tom.1.disput. 2. n.* 750. *&* 751. ubi benè explicat,& latiùs Salgado *de protectione,2.parte,cap.4. ex n.*153.& Guttierrez *lib.4.quæſt.*21. ubi *num.*4. ait,quod Nobilis, dives , & magnæ æſtimationis vir , licèt agatur de pœna corporali poteſt ſub fidejuſſoribus relaxari,Salgado *ſuprà num.* 196.

Ad numerum 9. ibi : *Sed his non obſtantibus , &c.* 10

Quòd ſi reus , vel fidejuſſor pro eo promiſit ſe præſentare intra certum tempus ſub certa pœna, quod termino elapſo incidat in pœnam abſque alia interpellatione,ut *hic* reſolvitur , docent plures Doctores in unum congeſti à Farinacio *quæſt.* 34.*ex num.* 129. *uſque ad* 134. contra alios plu-

res *ibidem num.* 125. relatos , & Matienzo *in lib. 10.tit. 16.lib.5. Recopil.gloſſa 2. num.* 3. ubi etiam ait , illum textum eſſe ſingularem ad hoc quòd fidejuſſor de præſentando reum judicio,vel *de la baz* ſub certa pœna ad hoc obligatus,ſi incidat in eam pœnam ob non implementum , & talis pœna non fuerit petita intra annum à die, quo fuit incurſa. deinceps non poterit peti,nec exigi; vide etiam Azevedum *in lib.14.tit. 4. lib.5. Recopil.num.*3.ubi quòd regulariter, quando ex culpa in non faciendo commiſſa eſt pœna incurrenda,requiritur monitio, & Pichard. *in §.ſed hodie : Inſtitut. de ſatiſdationib. num.* 17. Tuſchum *lit. F.concluſ.* 322. & Cancerium *variar. lib. 2. cap.5.num.*136.

Ibi : *Dubium tamen eſt , &c.*

Quòd eo ipſo quòd reus fuerit carceratus pro eadem cauſa , licet poſtea fugiat, fidejuſſor liberetur , ut docet Gomezius , probat Afflictis *deciſ.* 130. Boſſius *in practica , tit. de carcerato fidejuſſoribus committendo , num. 31. & 39.* Matienzo *in lib.10.tit.16. lib. 5. Recopil. gloſſa 1. num* 4. ubi laudat noſtrum Gomezium , Pichard. *in §.ſed hodie, Inſtit. de ſatiſdationib.num.* 8. ubi quid ſi reus decedat ? & alia *per totum* §. Tuſchus *lit.F.concluſ.* 326. Cancer. *variarum lib. 2. cap.5. num.* 134.& latiſſimè Farinacius *quæſt.*34 *ex numer* 93.ubi *numer.* 94. limitat præterquam ſi fidejuſſor promiſerit , præſentare toties quoties,&c. & de nuntiante reo , ut fugiat ne capiatur, vide Avendañum *reſponſ.* 12.

11 Ad numerum 10. ibi : *Poteſt ſemper appellari , &c.*

Injuſtè captum poſſe ſemper appellare , etiam ſi à die mandati de capiendo ſint elapſi dies à jure conſtituti ad appellandum, & gravamen ſit continuum , ut *hic* reſolvitur , docent communiter Doctores , ut conſtat ex Pichardo *in manuductionibus,1.parte. præcepto 11. numer.* 7. & vide latiſſimè Salgado *de protectione Regia 3.parte , cap.* 4. maximè *num.* 237. ubi advertit quòd appellans poſt terminum debet allegare gravamen de præſenti.

12 Ad numerum 12. ibi : *Videtur confiteri delictum , &c.*

Et ibi : *Sed certe iſte videtur dubius , &c.*

Fugientem à carcere haberi pro confeſſo , & debere puniri pœnâ eâdem , ac ſi verè delictum commiſiſſet , præterquam ſi ſuam innocentiam probet,ut *hic* reſolvitur , docent Clarus *in practica,§.finali,quæſt.*21. *verſic. Tertio autem modo,*Menoch. *de arbitrar. caſu 30.num 5.& de præſumpt. lib.1. quæſt. 89. num.* 45. Maſcard. *de probation. concluſ.266. num.* 1. *& concluſ.* 820. Morl. *in emporio,tit.11.quæſt. 10. num.* 11. & alii plures relati à Farinacio *in quæſt.30.ex n.* 7. ubi *uſque ad num.* 33.plures opiniones adducit, & latè agit de intellectu , text. *in l.in eos , ff.de cuſtodia reorum ;* & tandem ſub diſtinctione præſentem reſolutionem explicat,& pœnam mitiorem, & non ordinariam imponendam hoc caſu aſſerit,ut videri poteſt per eum *ib.num.24.& 25.*eum vide:& Paz. *in praxi, 1.tom 5.parte,cap.3.§.2.ex num.*7. Plaz.*in epitome delicto.cap. 38. num.* 7. Fachin. *lib. 9.controverſ. cap.69.& 72.*Bobadill. *lib.3. cap. 15. ex nu.* 132. Gratianum *in reg. 117 per totam.* Bolan. *in Curia 3.parte.§. 11. num.* 13. qui omnes in pœna arbitraria imponenda conveniunt ; & addunt quòd fugiens à carcere,& ſe præſentans coram Superiore non videtur fugere,nec pœnam incurrit : Vide etiam Barboſ. *in collect.cap.nullus, de præſumption. num.*3.ubi *num.*4. remiſſivè agit de injuſtè detento in carcere , an fractis vinculis liceat fugere? plures referens ad hanc quæſtionem quos vide , maximè Laram *in lege ſi quis à liberis,§.ſed utrum ex numer.*24.Azeved.*in lib.8. tit.9.lib.3. Recop. num.*7.Sayr. *in clavi Reg.lib.12.cap. 18. ex nu.* 4. Reginald. *in praxi lib. 24. num.* 19. D. Lar eam *allegat.fiſc. 114. num. 4. &* 28.ubi quòd ei licet cuſtodes occidere,de quo Sanch. *in conſil. lib. 6. cap.4. dub.17. & dub.7. & ſeq.* ubi de juſtè carcerato fugiente.Et quòd fugiens à manibus judicis punitur,ac ſi fugiſſet à carcere : idem Farinacius *quæſt.*32. *num.* 26. Et an fugientem percutere liceat ? *ibid. num. 43 & ſeq.*

Ad num. 12. ibi : *Quæ omnia videntur limitanda , &c.* 13

Uxorem , quæ mutatis veſtibus exemit maritum à carcere,excuſari à pœna ordinaria , ut *hic* reſolvitur , docet Bobadill.*lib.3. cap. 15. nu.* 130. & plures relati , & ſecuti à Farin. *quæſt.* 30. *n.*118.*& quæſt. 31. n.* 160. & Pichard. *in §. cæterum, inſti . de leg. Aquilia , num.* 48. qui alios refert,Gratian. *reg.* 112. *ad fin.* Et an alius quilibet extrahens carceratum committat crimen læſæ Majeſtatis ? vide Narbon. *in concordia familiarium , gloſſ.* 7.

Item de obligatione cuſtodis carceris,vide Farinac. *quæſt. 21. per tot.*ubi *num. 93. & ſeq.* quòd non poteſt relaxare captum de mandato creditoris ſine mandato judicis,Bobadilla *ſuprà , numer.* 127.*& lib.2.cap.13.ex num.*65. qui etiam agunt de cuſtode carceris cognoſcente carnaliter carceratam,& Tuſchum verb. *Cuſtos,* latè.

CAPUT X.

Quando reus gaudeat immunitate Eccleſiæ, & privilegio primæ tonſuræ.

SUMMARIUM.

1 *Quando reus gaudeat immunitate Eccleſiæ?*
2 *Caſus in quibus delinquens non gaudet immunitate Eccleſiæ.*
3 *An & quando delinquens gaudeat privilegio primæ tonſuræ?*
4 *Conjugatus an gaudeat iſto privilegio primæ tonſuræ?*
5 *Si reus delinquens tempore commiſſi delicti non erat clericus primæ tonſuræ, & poſtea recepit primam tonſuram , an judex laicus poſſit cognoſcere de ejus delicto,an Eccleſiaſticus?*
6 *Si aliquis fecit delictum cum clerico, an laicus gaudeat privilegio clerici, ut judex Eccleſiaſticus cognoſcat de delicto laici?*
7 *Clericus primæ tonſuræ ſi declinaverit juriſdictionem judicis ſæcularis , an perdat officia regalia?*

ITem etiam utiliter, & neceſſariò quæro , an & quando reus delinquens gaudeat immu- 1 nitate Eccleſiæ , ut ab ea non poſſit extrahi? & an & quando gaudeat privilegio primæ tonſuræ, ut per judicem ſæcularem non poſſit capi-& ſi de facto capiatur , debeat ad judicem Eccleſiaſticum remitti?

Et in primo articulo reſolutivè dico , quòd regulariter omnis reus delinquens gaudeat immunitate Eccleſiæ,ut ad eam confugiens poſt de-